

Protokoll 2/2025

fört vid Utbildningsnämndens sammanträde torsdagen den 20 februari 2025 kl. 16:30-17:00, Insikten, Hantverkargatan 2F

Ledamöter

Emilia Bjuggren (S) Ordförande
Andréa Hedin (M) Vice ordförande
Simon Froster Delbom (S)
Emilio Reyes Ludwig (S)
Tina Kratz (V)
Aida Badeli (MP)
Hanna Werner (M)
Linnéa Vinge (SD)
Jan Jönsson (L)
Claes Nyberg (C)
Ellen William-Olsson (S) ersätter Anna Ekström (S)
Malin Ottosson (V) ersätter Ahmed Sharaf Abdi (V)
Leo Sutic (M)

Ersättare

Anne Charlotte Pernold (S)
Per Sohrabi (S)
Camila Salazar Atias (S)
Emil Rapp (L)
Frida Bondesson (KD)
Vitalina Pobal (M)

Övriga närvarande

Fredrik Strelert Borgarrådssekreterare
Isabella Chee-Awai Borgarrådssekreterare
Nils Annink Borgarrådssekreterare
Lena Holmdahl Förvaltningschef
Peter Bragner Avdelningschef
Joachim Håkansson Avdelningschef
Ulrika Klemets Avdelningschef
Petra Nergårdh Avdelningschef
Niclas Westin Avdelningschef
Eva-Li Littorin Enhetschef
Mika Metso - Stabschef
Carl Lidén Högselius Nämndsekreterare
Lovisa Norlin Personalföreträdare
Magnus Sundin Personalföreträdare

Justerare

Emilia Bjuggren (S), Andréa Hedin (M)

Paragraf

§§5-6

Sekreterare

Carl Lidén Högselius

§ 5**Verksamhetsberättelse 2024 för utbildningsnämnden**

UTBF 2025/68

Beslut

1. Verksamhetsberättelse 2024 för utbildningsnämnden godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

I verksamhetsberättelsen följer nämnden upp sin verksamhet och ekonomi. Fokus ligger på uppnådda resultat i förhållande till verksamhetsplan 2024 samt kommunfullmäktiges mål och budget.

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla* uppnås helt under året i förhållande till utbildningsnämndens uppdrag, främst på grund av att nämnden redovisar en budget i balans efter fondförändringar. 2024 har inneburit en tydlig förbättring av skolornas ekonomiska förutsättningar jämfört med 2023 och två tredjedelar av de kommunala skolorna redovisar ett överskott eller en budget i balans före fondförändringar.

Utbildningsnämnden bidrar i hög grad till inriktningsmålet *Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden*, men den sammantagna bedömningen är att målet uppnås delvis. Alla högt ställda mål uppnås inte fullt ut när det gäller elevernas kunskaper.

Inriktningsmålet *Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning* uppnås också delvis. Skolmåltidernas klimatutsläpp har minskat och årets resultat är de bästa sedan mätningarna började. Men för att öka måluppfyllelsen behöver bland annat skolmåltidernas klimatpåverkan minska ytterligare.

Förslag till beslut

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) föreslår att utbildningsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordföranden finner att utbildningsnämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Särskilda uttalanden

Vice ordföranden Andréa Hedin med flera (M) anmäler ett särskilt uttalande enligt följande:

Skolan och rätten till utbildning har en central roll i vårt samhälle och undervisningen i Stockholm stads skolor ska bedrivas med hög kvalitet och i ändamålsenliga lokaler. Vi tror vi passionerat på stockholmselevernans möjligheter att vara och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar. Trots stora utmaningar på både kort och lång sikt är vi övertygade om att Stockholm har förutsättningarna att, genom skolan, rusta barn och unga till att nå sin fulla potential.

Det gångna året har många av Stockholms skolor behövt omhändertagna konsekvenserna av de ekonomiska förutsättningarna som den rödgröna majoriteten givit skolorna under mandatperioden och det vikande elevantalet. Det har lett till att organisationer har fått slimmas ner och anpassas. Halva mandatperioden har nu passerat och vi börjar se konsekvenserna av en passiv politiskt styrning från den rödgröna majoriteten. De gångna åren har vi påtalat en brist på reformvilja och satsningar för Stockholms skolor där följderna blir att skolresultaten blir lidande. Likvärdigheten i våra skolor är en av våra största utmaningar och skillnaderna mellan de högst, respektive, lägst presterande skolorna är fortsatt för stora. Vi ser även med oro på hur skillnaderna mellan våra skolor ökar i andra hänseenden också, exempelvis studiero, lärartäthet, närvaro och psykisk ohälsa.

Stockholm har goda förutsättningar och ojämförliga resurser att tillgå för skolan men vi konstaterar att utvecklingen för skolresultaten i Stockholms skolor är fortsatt ojämlig. Att stockholmselevernans har goda möjligheter att nå höga kunskapsresultat oavsett vilken skola de väljer måste vara de kommande årens högsta prioritering. Trots Stockholms förhållandevis goda förutsättningar ser vi för 2024 ett tapp i kunskapsresultaten, i såväl socioekonomiskt starka som svaga skolor. Den trenden måste brytas omedelbart.

En av förutsättningarna för en god utbildning och attraktiv skolmiljö är att eleverna upplever att de har en lugn och trygg miljö och har arbetsro på lektionerna. 2024 är ytterligare ett år där den upplevda arbetsron för Stockholms elever är på fortsatt låg nivå. Även om det finns vissa positiva signaler i utvecklingen av den upplevda studieron är det viktigt att påminnas om att bristande studiero riskerar att hämma elevernas kunskapsutveckling. Vi konstaterar att antalet

anmälningar om kränkande behandling till huvudmannen från skolorna har sedan 2022 ökat med närmare 50 procent.

Rådande rutiner för anmälningar av kränkande beteende har varit implementerad sedan 2017 och förvaltningen beskriver att fler och fler upplevda kränkningar anmäls beror inte på att kränkningarna har ökat utan att skolorna successivt förbättrat sitt systematiska trygghetsarbete. Vi konstaterar dock att skolornas trygghetsarbete bör också rimligtvis ge effekt och leda till att kränkande beteende förebyggs där antalet anmälningar bör minska till följd av det. Vi kommer framgent att fortsätta bevaka denna utveckling noggrant.

Det är välkommet att majoriteten av skolor har skolfrånvaro som prioriterat utvecklingsområden och den totala frånvaron har minskat något i grundskolan enligt nämndens indikator. Dock stiger fortsatt andelen elever med frånvaro över 50 procent. Hög frånvaro är en riskfaktor och skälen till frånvaron kan vara komplexa men att den totala frånvaron bland våra elever är uppe vid 10 procent och 16 procent i grundskolan respektive gymnasiet är inte acceptabelt.

Jan Jönsson (L) anmäler ett särskilt uttalande enligt följande:

Utifrån vad som presenteras i verksamhetsberättelsen kan vi tyvärr konstatera att stadens skolresultat präglas av stagnation och i vissa fall nedgång. Den nedåtgående trenden råder också vad gäller elevernas upplevelse av utbildningen ur olika aspekter. Flertalet av målen är gulmarkerade, i enstaka fall till och med rödmarkerade, och alldeles för få av målen nås fullt ut för att nå grönmarkering.

En generell synpunkt är att förvaltningens verksamhetsberättelse visserligen redogör för insatser men sällan de effekter som uppnåtts. Det blir därmed svårt att mäta genomslaget i stadens skolor eller om insatserna faktiskt gjort skillnad.

Vi noterar att flickornas resultat sjunker i grundskolan och att detta fenomen från förvaltningens sida fortfarande beskrivs som att könsskillnaderna minskar. Detta är i sig korrekt men jämställda resultat kan i denna kontext inte tolkas positivt då såväl flickors som pojkars resultat sjunker. Vi ser gärna jämställda resultat, men utifrån att såväl flickors som pojkars resultat ökar.

Utifrån resultaten från gymnasieskolans undersökning finns det påtagliga brister utifrån jämställdhet vad gäller att tjejer inte vågar ställa frågor på lektionen eller får den hjälp de

behöver för att lära sig. Som vi lyft tidigare är det väldigt viktigt att komma tillrätta med flickors upplevelse av trygghet på introduktionsprogrammen och yrkesprogrammen, dessa elever är den grupp som känner sig allra mest otrygga, enligt stadens mätningar.

Antalet kränkingsanmälningar ökar för tredje året till 13 456 anmälningar. Förvaltningen menar att det beror på ökad anmälningsbenägenhet. Men otryggheten verkar onekligen öka. De nya anmälningsrutinerna etablerades 2017 och i årets verksamhetsberättelse noterar vi ett kraftigt ökande antal sexuella kränkningar. Det är en ökning med 39,23 % mot året innan. Ökningen på detta område mellan åren 2022 och 2023 endast 3,98 %, en nog så tråkig utveckling men långt ifrån årets negativa resultat.

Utbildningsförvaltningen hävdar att det i huvudsak handlar om problematiskt språkbruk, vilket kan vara nog så kränkande. Vi vill se en separat analys kring detta, exempelvis mot vilka grupper dessa yttranden riktas emot. Vi ser i Ungdomsbarometern och i andra mätningar av kränkningar att pojkar har en mer nedvärderande syn på kvinnor idag än för några år sedan. På sociala medier finns flera influensers med stora följarskaror som obekymrat sprider vad som i det närmaste kan kallas våldtäktskultur.

Det är märkligt att det beskrivs som att samverkan med Region Stockholm är betydelsefull för skolornas elevhälsoarbete, när samtliga skolor (och socialtjänsten) beskriver att samverkan med BUP inte fungerar och att köerna vuxit sig mycket långa.

Vi välkomnar utbyggnaden av SU-grupper och det är bra att det finansieringssystem som Liberalerna införde ger just den effekt vi velat se. Förvaltningen anför att man börjat analysera resultaten för de elever som går där vilket också är bra.

Angående SAMS skriver förvaltningen: ”Trots utmaningar med skolors resursbegränsningar har projektet ökat medvetenheten om och samarbetet kring placerade barns skolfrågor inom både skola och socialtjänst”. Efter kontakt med förvaltningen har vi förstätt det som att det inte finns resursbegränsningar relaterat till placerade barn, något formuleringen antyder och som är oroväckande. Istället hävdas att det handlar om att skolsamordnarna inte varit utspridda över hela staden, utan endast funnits i fem stadsdelar, emedan utmaningar finns i fler stadsdelar varför

man behöver jobba stadsövergripande. Är det så borde förvaltningen ändra textens formulering.

När det gäller den sjunkande andelen ekologiskt inköpta skriver förvaltningen likaså att ekonomin begränsar skolorna. På denna punkt har vi fått samma svar från förvaltningen, det är inte ekonomi som här utgör utmaningen. Istället anförs till exempel tillgången på ekologiskt livsmedel. I så fall borde också denna text ändras.

Fler skolor uttrycker behov av stöd kring oro för elever som uttrycker hot, hat och extremism. Här förstår vi att det i stor utsträckning handlar om antisemitism i de lägre åldrarna, varför förvaltningen omgående behöver genomföra insatser samt köpa in undervisnings- och föreläsningmaterial.

Claes Nyberg (C) anmäler ett särskilt uttalande enligt följande:

Skolan och rätten till utbildning har en central roll i vårt samhälle där undervisningen i Stockholm stads skolor ska bedrivas med hög kvalitet och i ändamålsenliga lokaler. Och trots stora utmaningar på både kort och lång sikt är vi övertygade om att Stockholm har förutsättningarna att, genom skolan, rusta barn och unga till att nå sin fulla potential.

Men det kräver ett starkare ledarskap och vilja till konkret utveckling än vi ser i vänsterstyrets passiva inriktning och styrning av ramar och förutsättningar för verksamheten. Detta är än mer tydligt vid läsning av verksamhetsberättelsen för 2024 som har väldigt få konkreta initiativ eller redovisningar av insatser som adresserar kända utmaningar.

Över lag visar verksamhetsberättelsen nedåtgående trender inom flera avgörande områden, och den totala måluppfyllelsen enligt stadens modell får anses låg i den översikt som trafikljus-matrisen ger. Det är oroväckande i sig, men särskilt utifrån att majoriteten helt verkar sakna förmåga att lägga fram konkreta förslag för Utbildningsnämnden eller i andra delar av stadens arbete.

Kunskapsresultat

Stockholm har goda förutsättningar och jämförbara resurser att tillgå för skolan, men vi konstaterar att utvecklingen för skolresultaten i Stockholms skolor är fortsatt ojämlik. Att stockholmseleverna har goda möjligheter att nå höga kunskapsresultat oavsett vilken skola de väljer måste vara de kommande årens högsta prioritering.

Att betygsresultaten i åk 9 samt meritvärdena i åk 6 därför har sjunkit jämfört med 2023 är i ljuset av detta oroande och saknar en tydlig analys i denna verksamhetsberättelse. Och att skillnaden i resultat mellan flickor och pojkar måste ses som ett rent misslyckande när det beror på att flickornas resultat sjunker.

Att skillnaden dessutom ökar mellan skolor med goda och sämre förutsättningar bekräftar att inriktningen måste ändras då den uppenbart inte räcker. Särskilt märklig blir då rubriken ”Ökad likvärdighet” för det avsnittet då det kan läsas om en indikation på trend som inte finns. Utan analys eller indikation av varför den ser ut som den gör eller vilka specifika utvecklade arbetssätt som vidtagits för att säkerställa att nå det årsmål som nämnden har satt upp kan inte riktningen förändras i rätt riktning.

De insatser som anges är redan pågående sedan denna mandatperiod startade, och därför behöver uppenbart nya arbetssätt eller fokusområden tillkomma för att långsiktigt vända trender. Här saknas både reformvilja hos majoriteten och struktur för egen och implementerad innovation hos förvaltningen.

Liksom i tertialrapporter och tidigare verksamhetsberättelser saknas en analys av hur stadens resultat ska ställas i relation till andra delar av landet då ingen jämförelse görs rensat för stadens totala elevmix, föräldrars utbildningsbakgrund etc. Det gör att stadens resultat i jämförelser blir osäkert. Utifrån den totala fördelning staden har borde därför det uppsatta målet kunna nås, och ett erkännande av denna del krävs för att jämförelser och trender för resultaten ska anses trovärdiga.

Trygghet, hälsa och närvaro

Även med små steg är det oroande att trenden för upplevd trygghet i grundskolan sjunker i som förvaltningen konstaterar generella drag. Då det helt saknas analys i verksamhetsberättelsen om varför, emotser vi en redovisning av detta i närtid vid ett nämndsammanträde eller i en skriftlig rapport.

Att siffrorna för hälsa ser ut att ligga still ska inte tas som intäkt för att inte fler åtgärder behöver införas som får systematisk verkan. Centerpartiets förslag om screening för alla elever i samband med det kuratorssamtal för alla i början av högstadiet skulle här göra konkret skillnad i att få ett bättre underlag för analys och korta insteget för den som behöver hjälp då eller senare.

Det är bra att närvaro totalt sett har ökat något under 2024. Men det är i det ljuset anmärkningsvärt och allvarligt att gruppen med frånvaro mer än hälften av skoltiden samtidigt växer. Det ger vid handen att de elever som har störst behov av stödjande strukturer både i skolan och i samverkan med familjer eller sociala insatser inte får det i tillräckligt hög utsträckning eller med metoder anpassade för den kontext de lever i. Här krävs en tydligare inriktning och uppföljning för att bryta utvecklingen.

Pressad ekonomi

Även om det ekonomiska resultatet för helåret 2024 har stärkts till mer normala nivåer enligt verksamhetsberättelsen saknas även detta år tillräckligt utvecklade perspektiv kring effekterna av den ekonomiska press som Stockholms skolor de senaste åren varit starkt påverkade av. Är det förbättrade resultatet främst en effekt av besparingar och neddragningar av personalresurser? Att bara hänvisa till siffror i balans är för grunt.

Redovisning av insatser och effekter för verksamheten som resultat av den ekonomiska styrningen behöver tydligare vara del av såväl den löpande rapporteringen till nämnden samt inför nästkommande års verksamhetsredovisning.

Sammanfattning med en analys över stabilitet och trend behöver finnas i den årliga verksamhetsberättelsen för att underlätta transparenta jämförelser mellan åren. Särskilt kommer detta att vara relevant utifrån fortsatt nedjusterade elevprognoser som påverkar såväl dimensionering av skolor såsom omprioriteringar inom befintlig verksamhet.

Centerpartiet föreslår i vår budget en större uppräknig av schablon till verksamheten ute i stadens skolor för att kunna stärka ekonomin och öka möjlighet att behålla personal och motstånd mot fortsatta prisökningar. Det är uppenbart att vänstermajoritetens budget behöver en liknande förstärkning för att resultaten långsiktigt ska bli mer stabila när verksamhetsberättelsen läses i detalj.

Med tanke på det stora investeringskostnader som väntas och återkommande fördyringar vi ser av pågående och planerade projekt behöver även ett tydligare fokus på kostnadskontroll och mer utvecklade sätt att hitta alternativa vägar som kortar ledtider hittas. Även här behöver en tydligare årlig beskrivning finnas över vilka insatser som gjorts, hur väl detta arbete har fallit ut och vilka övergripande risker eller möjligheter som har uppdagats.

Utvecklade arbetssätt i fler stadsdelar

Det är anmärkningsvärt att ännu ett år har gått utan att vänstermajoriteten har implementerat anpassade versioner i fler stadsdelar av det fokuserade arbete på Järva som infördes med goda resultat under föregående mandatperiod.

Särskilt i de stadsdelar som annars under 2024 har haft utmaningar, såsom Skärholmen, är det hög tid att sprida egna goda exempel och arbetssätt. Att detta trots debatt under hela första halvan av mandatperioden inte tar steg framåt är värt all kritik och ännu en indikation på den passivitet som utmärker vänstermajoritetens politik för skolan i Stockholm.

Särskilt stöd

Det är glädjande att den stora satsningen på elever i behov av särskilt stöd och utbyggnaden av SU- och RSU-grupper, som Centerpartiet tillsammans med allianskollegorna drev igenom under föregående mandatperiod, fortsätter att vara så framgångsrik och gör skillnad för tusentals elever varje dag. Enligt underlaget har 85 procent av eleverna som gått i någon form av resurstät verksamhet lyckats gå vidare till gymnasieskolan. Alternativet, att enbart ha haft alla delar av sin undervisning tillsammans med sin ordinarie klass under grundskolan, hade med stor sannolikhet kunnat leda till en misslyckad skolgång och oviss framtid för dessa elever. Det här är ett kvitto på att arbetet som görs är bra och ska fortsätta att utvecklas även med fler platser utifrån behov.

Det finns dock en del orosmoln i verksamhetsberättelsen, inte minst det faktum att tre av fyra elever i SU-grupp är pojkar. Visserligen är NPF-diagnoser, som ofta kan utgöra ett behov av en mindre undervisningsgrupp, vanligare bland pojkar/män än bland flickor/kvinnor, men mörkertalet bland tjejerna är generellt sett stort och de får också i regel en diagnos som kan ligga till grund för insatsen senare. Kriterierna för att få diagnos är dessutom till stor del baserad på forskning om hur olika svårigheter visar sig hos pojkar. Hos flickor är de ofta inte lika tydliga utåt och kan ses som personlighetsdrag snarare än symptom på en funktionsnedsättning, vilket kan få stora konsekvenser längre fram i livet. Stadens skolor måste bli bättre på att uppmärksamma och arbeta aktivt för att säkerställa att flickor får samma möjlighet som pojkar till särskilt undervisningsstöd utifrån sina behov.

Ett annat orosmoment är att likvärdigheten över staden sett till de regionala särskilda undervisningsgrupperna skiljer sig åt. Det finns fortfarande stadsdelar där eleverna inte har tillgång till någon sådan undervisningsform, vilket inte är i enlighet med politiskt fattade beslut. Det här kan inte få

fortgå längre och vänsterstyret måste nu ta ansvar för att säkerställa att alla stadsdelar kan erbjuda ett likvärdigt stöd.

En annan sak vi vill lyfta är behovet av att stöd sätts in tidigt. I underlaget framgår att stödet med särskilda undervisningsgrupper sätts in först i de senare årskurserna när problemen ofta redan har hunnit rota sig. Vi i Centerpartiet ser att det är bättre att sätta in ett kraftfullt stöd initialt och trappa av med tiden, än att försöka lappa ihop och ta igen tappad mark för de elever som i väntan misslyckas gång på gång. Det är mycket svårare att laga en trasig skolgång i efterhand än att bygga starka, trygga elever från grunden.

Ekologisk mat

Det är anmärkningsvärt att skolornas inköp av ekologiska livsmedel har minskat under 2024 där målet om 70 % är allt längre från att infrias. Här har Centerpartiet i flertalet förslag inom staden föreslagit insatser och inriktningsbeslut där bland annat en högre andel viltkött i stadens verksamheter och tydligare krav på upphandlingar som motsvarar de högre kraven som ställs på svensk livsmedelsproduktion har ingått. Alla förslag avslås av nuvarande majoritet med hänvisning till att annat arbete pågår. Det är än en gång uppenbart att denna passivitet för oss i fel riktning.

Ersätтарыttrande

Frida Bondesson (KD) anmäler ett ersätтарыttrande enligt följande:

Kristdemokraterna vill lyfta några aspekter i verksamhetsberättelsen för utbildningsnämnden.

En förutsättning för att lyckas med kunskapsinhämtning i skolan är att det råder trygghet och studero i stadens alla skolor. Kristdemokraterna noterar att staden tyvärr fortfarande inte kan garantera lugn och ro på lektionerna. För elever i åk 5 var resultatet inte bara sämre än året innan, utan också fortsatt långt under satt årsmål. Ordning och reda i klassrummet är en förutsättning för skolans kunskapsuppdrag. Kristdemokraterna tycker det är beklagligt att vänstermajoriteten verkar fortsätta att prioritera frukost i skolan och naturskolor framför lugn och ro i klassrummen. Till och med lokalvård av skollokaler ägnas större utrymme i verksamhetsberättelsen, där driftsform återigen tycks trumfa både kvalitet och kärnuppdrag.

I Kristdemokraternas Stockholm ska alla fritt kunna välja skola och fristående aktörer ska ges goda förutsättningar att verka på lika villkor som kommunen. Att stärka syskonförturen är en reform för att underlätta för Stockholms

familjer som Kristdemokraterna vill genomföra. Tyvärr kan vi konstatera att vänsterstyret har valt att inte ta fasta på några sådana reformer. Politikens roll måste vara att underlätta och stödja familjers vardag i staden.

Vi tycker det är ytterst anmärkningsvärt att man anser att målet ”nationella minoriteter får sina rättigheter tillgodosedda” uppfylls helt. Detta i en tid när terrorgruppen Hamas hyllas öppet på arabiska på våra gator och torg. Redan innan Hamas terrorattack påvisade stadens egen kartläggning av antisemitism i stadens skolor att det är ett fortsatt problem och att anställda ofta saknar kunskap för att identifiera och motarbeta antisemitism. Det står bortom sin egen rimlighet att den nationella judiska minoriteten skulle ha fått sina rättigheter tillgodosedda i skolan.

Kristdemokraterna beklagar att vänsterstyret under det gångna året har valt att fortsätta prioritera inköp av ekologiska livsmedel, en målsättning som de dessutom inte når. En studie från Sveriges lantbruksuniversitet visade dock så sent som förra året att klimatpåverkan är ungefär lika stor för konventionellt som för ekologiskt jordbruk. Samtidigt ger ekologiskt jordbruk betydligt mindre skördar, så till den grad att om resten av världen tagit efter den linje som vänsterstyret i Stockholm driver, hade världen drabbats av svår svält. Detta är oansvarigt, inte minst i ljuset av kriget i Ukraina, som tillsammans med Ryssland står för odlandet av en fjärdedel av allt vete i världen. En redan pressad global livsmedelssituation förvärras ytterligare av vänsterstyrets populistiska ”klimatpolitik”. Ett bättre grepp hade varit att ställa krav på att maten ska vara svenskproducerad. Detta i syfte att öka den svenska livsmedelsberedskapen i en tid då det pågår ett krig mitt i Europa.

Handlingar i ärendet

- UTBF 2025/68-1 (Godkänd - R 1) Verksamhetsberättelse 2024 för utbildningsnämnden
- UTBF 2025/68-1.1 Bilaga 1 UtbN VB 2024
- UTBF 2025/68-1.2 Bilaga 2 Bokslutsbilaga
- UTBF 2025/68-1.3 Bilaga 3 Antal schablonggrundande barn och elever VB 2024
- UTBF 2025/68-1.4 Bilaga 4 Anslagsenheter VB 2024
- UTBF 2025/68-1.5 Bilaga 5 Nyckeltal 2024
Utbildningsnämnden
- UTBF 2025/68-1.6 Bilaga 6 GDPR Årsrapport 2024
- UTBF 2025/68-1.7 Bilaga 7 Uppföljning av intern kontroll

- UTBF 2025/68-1.8 Bilaga 8 Uppföljning trygghetsinvestering 2024
- UTBF 2025/68-1.9 Bilaga 9 Kvalitetsarbete samt vissa resultat i den kommunala grundskolan 2024
- UTBF 2025/68-1.10 Bilaga 10 Kvalitetsarbete samt vissa resultat i den kommunala gymnasieskolan 2024
- UTBF 2025/68-1.11 Bilaga 11 Utbildningsnämndens dokumentation av aktiva åtgärder 2024 diskrimineringslagen
- UTBF 2025/68-1.12 Bilaga 12 a Patientsäkerhetsberättelse RGRH 2024
- UTBF 2025/68-1.13 Bilaga 12 b Patientsäkerhetsberättelse 2024 elevhälsan och skolfam
- UTBF 2025/68-1.14 Bilaga 13 Särskilt stöd i grund- och gymnasieskolan
- UTBF 2025/68-1.15 Bilaga 14 Rapport för årlig uppföljning SAM - 2024

§ 6**Förstärkningsundervisning i skolan - en försöksverksamhet för fler behöriga elever (SOU 2024:94)**

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/130

UTBF 2025/467

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat "Förstärkningsundervisning i skolan – en försöksverksamhet för fler behöriga elever (SOU 2024:94)" till utbildningsnämnden för yttrande.

I betänkandet föreslås införandet av en treårig försöksverksamhet med förstärkningsundervisning i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Undervisningen ska vara obligatorisk och genomföras utöver ordinarie schema, i halvklass eller genom elevurval, där de elever som riskerar att inte klara målen undervisas i små grupper. Utredningen föreslår även införande av sommarlovsskola. Sommarlovsskolan ska vara färdighetstränande och språkstärkande.

Utbildningsförvaltningen ställer sig generellt positiv till införandet av en försöksverksamhet med förstärkningsundervisning och väljer att kommentera delar av förslaget som förvaltningen anser kräver djupare analys. En komplicerande faktor enligt förvaltningens bedömning är att de skolor som föreslås ingå i urvalet ska ha minst en "normalstor" klass, med gräns om minst 18 elever per aktuell årskurs. Den gränsen kan komma att vara en faktor av betydelse i samband med en effektutvärdering. I Stockholms stad finns betydande socioekonomiska skillnader mellan skolor, där vissa har en hög elevomsättning och många nyanlända elever. Omsättningen leder till att platser blir lediga utan att nya elever tillkommer, vilket resulterar i små klasser. Det innebär att flera av de skolor som kämpar med låga kunskapsresultat och låg gymnasiebehörighet kommer att stå utanför försöksverksamheten.

Förvaltningen ställer sig tvekan till förslaget att elever i de lägre årskurserna (årskurs 1–3) som deltar i tillfälligt elevurval ska få detta utanför sin ordinarie undervisning. Längre skoldagar kan bli alltför ansträngande och riskerar dessutom att upplevas som stigmatiserande, vilket kan påverka motivation och välmående

negativt. Yngre elever som under en begränsad period får exempelvis intensivundervisning bör få detta inom ramen för den ordinarie undervisningstiden.

Avslutningsvis vill förvaltningen betona vikten av en gedigen genomlysning av om kostnaden står i proportion till resultaten när försöksverksamheten utvärderas och frågan om en permanent reform ska genomföras.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Den korta remisstiden kräver omedelbar justering av beslutet.

Förslag till beslut

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) föreslår att utbildningsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordföranden finner att utbildningsnämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Linnéa Vinge (SD) anmäler ett särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna instämmer i förslagen som presenteras i SOU 2024:94 samt i huvudsak även i förvaltningens svar. Vi anser att en försöksverksamhet kan utgöra ett värdefullt första steg mot en mer kunskapsorienterad skola i Sverige, och det vore fördelaktigt om en sådan försöksverksamhet även genomförs i Stockholm.

Förvaltningen lyfter en intressant aspekt av Stockholms skolstruktur i sitt påpekande att utredningen föreslår att försöksverksamheten ska begränsas till skolor som även har klasser av normalstorlek. Vi delar utredarens uppfattning att om en större försöksstudie ska utgöra ett underlag för en framtida reform, måste den genomföras under normala, det vill säga vanligast förekommande, förhållanden.

Samtidigt kan det konstateras att de stora skillnaderna i skolpeng mellan Stockholms skolor i sig utgör en form av försöksverksamhet, där skolor i socioekonomiskt utsatta områden ofta har mindre klasser. Denna åtgärd har dock hittills inte visat sig vara tillräcklig för att jämna ut resultat skillnaderna mellan stadens skolor. Att utöver den högre skolpengen även inkludera försöksverksamhet med

förstärkningsundervisning kan försvåra möjligheten att dra tydliga slutsatser av studien.

Vi accepterar nämndens bedömning av de utmaningar som Stockholm står inför när det gäller att inkludera skolor med stora socioekonomiska svårigheter i försöksverksamheten. Samtidigt anser vi att utredningens grundläggande resonemang är korrekt och välmotiverat.

Handlingar i ärendet

- UTBF 2025/467-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande - Förstärkningsundervisning i skolan - en försöksverksamhet för fler behöriga elever (SOU 2024:94)
- UTBF 2025/467-1.1 Remiss - Förstärkningsundervisning i skolan - en försöksverksamhet för fler behöriga elever (SOU 2024:94)

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Andréa Marieanna Arlene,Hedin	2025-02-21
Sara Emilia Ingemarsdotter,Bjuggren	2025-02-21
Carl,Högselius	2025-02-21